

ÎNCHEIERE

05 iunie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând cererea de recuzare înaintată de Consiliul Superior al Magistraturii, judecătorului Curții Supreme de Justiție, Mariana Ursachi, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Radu Grecu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 529/33 din 14 noiembrie 2023 „Cu privire la sesizarea Procurorului General interimar, Ion Munteanu, referitor la eliberarea acordului în vederea pornirii urmăririi penale în privința judecătorului Radu Grecu de la Judecătoria Chișinău”,

c o n s t a t ă:

La 13 decembrie 2023, Radu Grecu a depus cerere de chemare în judecată, în procedura de contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Magistraturii solicitând instanței de judecată admiterea cererii de chemare în judecată; anularea Hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 529/33 din 14 noiembrie 2023 „Cu privire la sesizarea Procurorului General interimar, Ion Munteanu, referitor la eliberarea acordului în vederea pornirii urmăririi penale în privința judecătorului Radu Grecu de la Judecătoria Chișinău”, pentru existența bănuielii rezonabile privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (3) lit. a1 din Codul penal și încasarea cheltuielilor de procedură aferente.

La 31 mai 2024, Consiliul Superior al Magistraturii a depus cerere de recuzare a judecătorului Curții Supreme de Justiție, Mariana Ursachi, de la examinarea cauzei de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Radu Grecu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

În susținerea cererii de recuzare a invocat că, judecătorul Mariana Ursachi nu va putea judeca într-o manieră imparțială cauza avînd o predispoziție și o prejudecată efectivă cu privire la una din părți și anume față de Consiliu, care i-a aplicat sancțiune disciplinară și cu care la moment se află în litigiu. În acest sens, atrage atenția că, judecătorul Mariana Pitic și reclamanta în prezentul l

Astfel, la 09 noiembrie 2023, Consiliul Superior al Magistraturii a adoptat hotărârea nr. 525/23 prin care a admis parțial contestația depusă de inspectorul-judecător Victor Pruteanu și contestația depusă de petiționara Victoria Bucataru, împotriva Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 19/5 din 27 mai 2022, emise în privința judecătorilor Mariana Pitic, Nina Vascan, Iurie Bejenaru de la Curtea Supremă de Justiție și Maria Guzun, Virgiliu Buhnaci, Liuba Pruteanu, Viorica Mihaila, Iurie Cotruta de la Curtea de Apel Chișinău; a fost anulat în parte Hotărârea Plenului Colegiului disciplinar nr. 19/5 din 27 mai 2022, emise în privința judecătorilor menționați și a fost adoptată o nouă hotărâre, prin care s-a constatat comiterea de către judecătorii Manana Pitic, Nina Vascan, Iurie Bejenaru de la Curtea Supremă de Justiție și Viorica Mihaila și Iurie Cotruța de la Curtea de Apel Chișinău a abaterii disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit i) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor și s-a încetat procedura disciplinară în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere disciplinară. În rest, hotărârea Colegiului disciplinar s-a menținut fără modificări.

Nefiind de acord cu hotărârea adoptată la 09 noiembrie 2023, la 03 aprilie 2024 Mariana Ursachi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind anularea Hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 525/32 din 09 noiembrie 2023 cu privire la contestațiile împotriva Hotărârii Plenului Colegiului disciplinar nr. 19/5 din 27 mai 2022, emisă în privința judecătorului Mariana Pitic (dosar nr. 3d-29/24, jud. raportor Ion Malanciuc).

Studiind cererea de chemare în judecată, prin încheierea din 04 aprilie 2024, jud. raportor a constatat ca aceasta întrunește exigențele prevăzute la art. 211-212 din Codul administrativ, urmînd pregătirea corespunzătoare a cauzei pentru dezbateri judiciare, respectiv litigiu este în curs de examinare. Circumstanțele expuse denota că, există dubii serioase privind imparțialitatea judecătorului vizat la examinarea prezentei cauze.

De drept și-a întemeiat cererea de recuzare pe prevederile art. 202 alin. (1), art.52 și art. 50 alin. (1) și (2) lit. a) din Codul administrativ și art. 52 alin. (2) și (4) din Codul de procedură civilă.

Examinînd cererea de recuzare depusă de Consiliul Superior al Magistraturii, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, consideră că aceasta urmează a fi respinsă, din motivele ce succed.

Conform art.202 alin.(1) din Codul administrativ, judecătorul care examinează acțiunea în contencios administrativ trebuie să se abțină sau poate fi recuzat în baza temeiurilor prevăzute la art.49 și 50.

Potrivit art.50 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, pentru o autoritate publică într-o procedură administrativă nu pot acționa, de asemenea, persoanele în privința cărora există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției.

Motivul indicat la alin.(1) poate exista, în special, atunci când persoana care acționează pentru autoritatea publică: a) întreține relații personale strânse cu un participant la procedura administrativă ori cu reprezentantul legal sau împuternicit al acestuia; b) și-a expus părerea în public în mod depreciativ sau într-un alt mod ce poate

fi contestat în privința unui participant la această procedură; c) și-a expus părerea în public cu privire la finalitatea procedurii sau la aprecierea probelor până la încheierea procedurii; d) are un interes economic sau personal față de rezultatul procedurii administrative.

Prin expresia „în special” din conținutul art.50 alin.(2) din Codul administrativ se înțelege că motivele de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției de judecător în procedura contenciosului administrativ nu poartă un caracter exhaustiv, respectiv, pot fi reglementate și alte astfel de motive.

Din prevederile art.202 alin.(3) și (4) din Codul administrativ rezultă că, declarația de abținere sau cererea de recuzare se face în scris, cu indicarea motivelor și anexarea probelor pertinente. Recuzarea sau abținerea judecătorului se examinează în ordinea prevăzută în Codul de procedură civilă.

Totodată, potrivit art.195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.52 alin.(2) și (4) din Codul de procedură civilă, propunerea de recuzare și de abținere de la judecată se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii cauzei în fond. Cererea de recuzare și cererea de abținere de la judecată pot fi înaintate mai târziu doar dacă autorul lor a aflat de existența temeiului recuzării sau abținerii după ce a început judecarea cauzei în fond. Procedura soluționării cererii de abținere de la judecată și efectele admiterii ei se determină conform prevederilor art.53 și 54.

Conform art.53 alin.(5) din Codul de procedură civilă, instanța decide asupra recuzării în camera de deliberare printr-o încheiere motivată, care nu se supune nici unei căi de atac decât o dată cu fondul hotărârii sau al deciziei.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că nu poate fi reținut argumentul invocat de Consiliul Superior al Magistraturii în cererea de recuzare precum că există un motiv de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției a judecătorului Mariana Ursachi, deoarece are o prejudecată efectivă cu privire la una din părți și anume față de Consiliu Superior al Magistraturii, care i-a aplicat sancțiune disciplinară și cu care la moment se află în litigiu, pe motiv că nu cade sub incidența prevederilor art. 50 alin. (1) și (2) din Codul administrativ.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, la caz, nu se atestă împrejurări și respectiv motive de justificare a neîncrederii față de o exercitare imparțială a funcției de către judecătorul Mariana Ursachi care ar putea influența corectitudinea deciziilor emise în speța dedusă judecării, iar admiterea cererii de recuzare în sensul formulat de Consiliul Superior al Magistraturii ar periclita activitatea Curții Supreme de Justiție, or la moment în cadrul Curții Supreme de Justiție activează 8 judecători.

Mai mult, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recuzare depusă de Consiliul Superior al Magistraturii este o cerere selectivă, deoarece din data de 04 aprilie 2024, momentul în care prin încheierea Curții Supreme

de Justiție s-a constatat că cererea de chemare în judecată depusă de Mariana Ursachi împotriva Consiliului Superior al Magistraturii întrunește exigențele prevăzute la art. 211-212 din Codul administrativ, urmând pregătirea cauzei pentru dezbateri judiciare și pînă la data de 31 mai 2024, momentul depunerii prezentei cereri de recuzare, judecătorul Mariana Ursachi a examinat și alte cauze unde parte în proces a fost Consiliul Superior al Magistraturii.

Or, conform art. 1 alin. (3), (4) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr.544 din 20 iulie 1995, judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără niciun fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

Curtea Europeană a Drepturile Omului, în jurisprudența sa constantă, a relevat că, în fiecare caz concret va trebui de stabilit dacă, în afara conduitei personale a judecătorului există fapte dovedite de natură de a ridica îndoieli în ceea ce privește imparțialitatea acestuia (cauza Wettstein c. Elveției, hotărârea din 21 decembrie 2000, definitivă din 21 martie 2001).

Imparțialitatea trebuie evaluată (Micallef împotriva Maltei (GC), pct. 93): potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză; potrivit unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa.

Delimitarea între imparțialitatea subiectivă și imparțialitatea obiectivă nu este totuși ermetică, deoarece nu doar comportamentul unui judecător poate, din punctul de vedere al unui observator extern, să genereze îndoieli obiectiv justificate cu privire la imparțialitatea sa (demers obiectiv), dar poate viza și chestiunea opiniei sale personale (demers subiectiv).

Astfel, în cazurile în care poate fi dificil să se aducă dovezi pentru a contrazice prezumția de imparțialitate subiectivă a judecătorului, cerința de imparțialitate obiectivă acordă o garanție mult mai importantă (a se vedea Micallef împotriva Maltei (MC), pct. 95 și 10).

De asemenea, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în jurisprudența sa reliefă că imparțialitatea obiectivă a judecătorilor ține de evaluarea aparențelor necesare excluderii unei bănuieli rezonabile privind imparțialitatea judecătorului în temeiul anumitor fapte verificabile.

Pornind de la criteriile enunțate de apreciere a imparțialității judecătorului, precum și circumstanțele invocate în cererea de recuzare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că aceasta nu indică la existența unor împrejurări care pot pune la îndoială imparțialitatea judecătorului Curții Supreme de Justiție, Mariana Ursachi, la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă

de Radu Grecu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de recuzare înaintată de Consiliul Superior al Magistraturii, judecătorului Curții Supreme de Justiție, Mariana Ursachi.

În conformitate cu art. 202 alin. (4) și 230 din Codul administrativ, art. 53 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge cererea de recuzare înaintată de Consiliul Superior al Magistraturii, judecătorului Curții Supreme de Justiție, Mariana Ursachi, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Radu Grecu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la anularea hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii nr. 529/33 din 14 noiembrie 2023 „Cu privire la sesizarea Procurorului General interimar, Ion Munteanu, referitor la eliberarea acordului în vederea pornirii urmăririi penale în privința judecătorului Radu Grecu de la Judecătoria Chișinău”.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc